

Merítés a KUT-ból IV.

GADÁNYI JENŐ

(1896–1960)

festőművész emlékkiállítása

HAAS GALÉRIA, Budapest – 2000. május 11-től június 10-ig

„A kis zugokat szeretem, mert a részekben azonosul a világ.”

„Kerülő úton, fáradságosan jutottam ahhoz a meglátáshoz, mely a természeti jelenségek felszíne alól nemcsak érzéinkhez, de lelkiünkhöz és értelmünkhöz szóló lényegyet kívánja ki-hámozni és formába önteni.”

Gadányi Jenő¹

Gadányi Jenő 1948-ban festői pályáját összegző áttekintésében, az eltelt időszak művészetét belső fejlődésként értékelte, melynek következtében sikerült eljutnia egyfajta lényeglátáshoz, kiteljesedéshez. Ars poeticája a további folytatás lehetőségének ígéretét sugallja, melyet később a Békásmegyeren belső emigrációban eltöltött évek alatt született művek be is váltottak.

Egyúttal felmerül a kérdés: Vajon miért használta a „kerülő úton” való haladás metaforáját festői pályája jellemzésére? Talán létezett az „egyenes út” alternatívája is, mely eredményét tekintve ugyanide vezethetett volna? Hogy ezt megválaszoljuk, a kezdetekhez kell visszatérnünk.

Gadányi Jenő első ízben összefüggően, 1927 januárjában fogalmazta meg művészetre vonatkozó téziseit,² melyek alapján elmondható, hogy a főiskolát nem régen elhagyó művész lényegében már pályája kezdetén vallotta azokat a művészeti elveket, melyekhez később a háború utáni időszakban visszatért. Itt tett hitet először a belső világ és a külső természet egymással való kölcsönhatásán alapuló élményszerű művészet, világképében a mikro- és makrokozmosz összetartozása mellett: „...a mi végtelenségünk bekapcsolódik a világ végtelenségébe.” – írta. Az ekkor keletkezett festmények (Anyaság, Kékszemű leány, Koratavas) bár ma-

gukon viselik a mester, Vaszary János festészetének jegyeit, de az összegzésre való törekvésben, a háttér táji elemeinek konstruktív felépítésében már kifejezetten Gadányi egyéni művészetére vallanak. Ennek a tendenciának a következetes kibontására 1927-ben Párizsban festett akvarell-sorozatában került sor, melyek témáját a minden zsánerszerű elemet nélkülöző táj, kertrészletek, illetve utcaképek adták. Az építészeti részletek, a táji elemek konstruktív képi alkotók, éppígy a színhasználat, mely csak a képi valósághoz kötődött. A természetből, a külvilágból nyert motívumok, konkrétságuktól megfosztva, „kompozícióba” rendeződtek. Ugyanakkor a Vaszarytól tanult leheletkönnyed akvarellhasználat oldja a szigorúan konstruált képiséget. Noha Picasso, Braque, Rouault, Matisse és a szürrealisták művészete inspiratív lehetett volna számára, úgy tűnik akvarell-sorozatának kialakításában egyelőre nem játszott szerepet. Visszaemlékezése erre az időszakra szintén ezt támasztja alá: „Mikor a párizsi gyorsra felszálltam, kialakult nézetem volt a művészetről és tudtam, mit kell tennem. Minden vágyam belső világom konstruktív formai felépítése és kifejezése volt.”

Talán nem túlzás ennek a festői szemléletnek egyenes folytatását az 1947-48 körül kezdődő képek sorozá-

Csendélet vázával, almákkal – 1923 – olaj, vászon, 29 x 40 cm

Drégelypalánki lányok – 1936 körül – olaj, vászon, 85 x 60 cm

tában látni. Ebben az esetben válik érthetővé, a „kerülő út” metaforája, egyúttal nem elhanyagolható momentum, hogy az 1948-as Ernst múzeumi gyűjteményes kiállításán a Békásmegyeren készült új művek mellett, mappában őrzött párizsi akvarelljeiből is bemutatott néhányat. Az időbeli eltolódásra Körner Éva közvetlenül a festő halála után írt tanulmányában már felhívta a figyelmet: „A természet elevensége és a konstruált képiség együttes jelenléte már e kezdeti műveknek (t.i. a párizsi akvarelleknek K. A.) is tulajdonsága – a későbbiekben ez az együttes némileg módosul, hol az egyik, hol a másik oldalra billen a mérleg – míg az utolsó tíz esztendő termésében, amely méltán tekinthető a kiteljesedésnek, ismét egyensúlyba kerül.”³

Az 1927-es feljegyzésekből ugyanakkor az is kitűnik, hogy Gádányi hitt egy eljövendő közös stílusművészetben, melynek alapjait a különböző izmusokban látta. Részben ennek köszönhető az az 1930 körül bekövetkezett művészetszemléleti módosulás, amely a természettől való teljes elfordulásban érhető tetten. Kerülő útján, rendszerint nem maradt egyedül, művészeti kísérleteiben egy-egy művészhez, művészcsoporthoz vagy stílusirányzathoz kötődött. Gádányit útmutatása szerint ekkor a képszerűség alapvető tényezőinek, a felület és a tér viszonyának, a szín és a vonal vizsgálatának, a

szerkezet, a ritmus, a festői harmónia törvényeinek kutatása foglalkoztatta. Ez az igény találkozott az 1930 körüli hazai művészetben elsősorban a Vaszary tanítványokból álló, illetve a Kassák Lajos köréhez tartozó a Tamás Galéria, az UME, a KUT kiállításain résztvevő fiatal művészgeneráció tagjainak (többek között Bene Géza, Rafael Viktor, Dési-Huber István, részben a Munka-kör festői) hasonló elképzeléseivel. Ők is a képiség alapvető tisztázására tettek kísérletet, melyhez a kubizmus, a szürrealizmus, a konstruktivizmus tanulságait használták fel. Gádányi Jenő 1930-ban festett Önarcképe a szigorú kassáki képarcitektúra és a kubizmus térszerkesztési módjának kombinálásából született. Az egymásra vetített síkok rendjét az érzékeny színhasználat oldja festőivé. Az arckép csendeleti elemként való szerepeltetése, az abszolút festészettel történő azonosulás szimbólumát jelenti.

A természetélmény mégis újra és újra megkísérettette. Az 1932-ben festett Lovak, Táj tehennel című képeknél a körvonalakra redukált, stilizált figurák a végtelen, amorf dekoratív foltokból álló jelzésszerű tájjal olvadnak össze. Új elem az időtlenség érzékeltetése. A jelzésszerű, magányosan álló, távolba tekintő női figura az emlékezés megtestesítője. A Magyar falu című 1927-ben festett képen, – mely motívumhasználatát, helyszínét tekintve a Lovak című képpel rokonítható – noha már a konstruktív képszerkesztési elvek érvényesültek, az ábrázolás mégis konkrét maradt. Öt évvel később, a festő által tudattalan folyamatként megélt alkotói élmény került felszínre, mely az emlékezés által termékenyítette meg a festői képzeletet.

A harmincas évek festészetét kétféle, látszólag egymásnak ellentmondó tendencia jellemezte: a tiszta figurativitás és a tiszta absztrakció együttélése. Többször idézett 1927-es írásában a „természet teljes kikapcsolását a művészi ábrázolásból” egyelőre nem tette magáévá, ezzel egyidejűleg minden művészetre vonatkozó dogmatikus megállapítást elutasított. 1935-ös feljegyzé-

Romantikus táj – 1940 körül – olaj, karton, 43 x 61 cm

se szerint a lényeg csak szintézis útján érhető el, amely egyúttal az absztrakt forma bekapcsolásával jár együtt.⁴ Végül 1938-ban az absztrakció lényegét az arányosság, a rend, a ritmus, a szimmetriaváltozatok, a szín-érzés, az egyensúly összefüggő egységében látta, melynek eredetét alapvetően az emberi természetből vezette le.⁵ Gadányi az abszolút művészi szabadság jegyében kísérletezhetett, így például drégelypalánki tartózkodása alatt az odaválásiakat teljes valóságukban festette meg. A kétféle szemléletmód váltogatásához hozzájárulhatott a hazai művészeti közélet idegenkedése az absztrakciótól. 1935-ös Tamás Galéria-beli kiállításán nonfiguratív képeket állított ki, melyeket egyértelműen elítélt a hazai kritika. Még a progresszív irányzatokat megértő, sokszor támogató Elek Artúr sem rokonszenvezett Gadányi ebben az időszakban itthon szinte egyedülálló, részben az Abstraction-Création csoportjához kapcsolódó törekvéssel. „Tehetségét régebbi munkálkodásából ismerjük, amikor még nem törekedett arra, hogy képeinek tárgyát fölismerhetetlenné analizálja.”⁶ Meglepő módon nonfiguratív korszakának végét az 1938-as Tamás Galéria-beli kiállítás jelentette, amelyen a külföldön élő, nemzetközileg elfogadott magyar művészekkel való közös szereplés (Moholy-Nagy, Beöthy), egyúttal absztrakciójának elismerésével járt együtt. Később az Európai Iskola egyik alapító tagjaként sem csatlakozott az elkülönülő nonfiguratív festők közé. Úgy tűnik csak közvetlenül halála előtt 1959-ben fordult újra a geometrikus absztrakció felé.

A természet újra és újra megérintette. A negyvenes évek elején festett tájak (Fekete táj 1942), a Kállai Ernő által megfogalmazott bioromantika gondolatköréhez kapcsolódtak. Vaszkó Erzsébettel rokonítható expreszszív, a „növényi formákat átíró” (Pataki G. – György P.), szinte monokróm, szenvedélyes festészete. Ezzel egy időben készítette vastag, fekete kontúrú gazdag gyümölcs-csendéleteit, melyeknél a kezdeti visszafogottabb színezést később a sötét kontúrokból kivillanó erőteljes

Fák X. – 1950 – kréta, papír, 30 x 43 cm

Almaevő – 1950 – akvarell, szén, pasztell, papír, 31 x 21,5 cm

színek gazdagították, hogy 1946-ra teljesen eluralkodjanak a felületen. A jellegzetes felülnézet, a dekoratív ornamentális a párizsi iskola két háború közötti, a kubizmus elemeit elsősorban dekoratív elemként alkalmazó könnyed festőiségét idézi fel. A kiszínesedés, kivilágosodás egyfajta optimizmussal társult. Az 1945-ben festett Új műzsa várakozással teli felszabadultságot mutat. A két háború között Iparostanonc iskolában tanító Gadányi Jenőt végre hozzá méltó megtiszteltetés érte, az Iparművészeti Főiskola tanárává kérték fel. Sajnos öröme nem tartott sokáig, 1949-ben elbocsátották állásából.

Az első művek között, melyek Gadányi „mágikus realizmusát” képviselik 1947-ben számos rajz található. Úgy tűnik a természetet átíró konstruált képesség kialakítására, a genesis lényegi érzékeltetésére egyelőre a rajz bizonyult megfelelőbbnek. „A formálás folyamata a rajzokban a kezdettől a befejezésig jelen van.” – vélekedett a rajzról.⁷ A grafika a közvetlenebb formálás lehetőségét nyújtotta, alkalmasabb volt a kísérletezésre is.

A békásmegyeri időszakról így emlékezik felesége: Békásmegyeren hét esztendeig csak a munkának, a festészetnek élt. Meg a kertjének: „az övé lett a legszebb, főként leggazdagabb veteményes Békásmegyeren.”⁸ A Fantasztikus táj (1948), mely a békásmegyeri korszak egyik főműve a mikro- és a makrokozmosz egyesítésé-

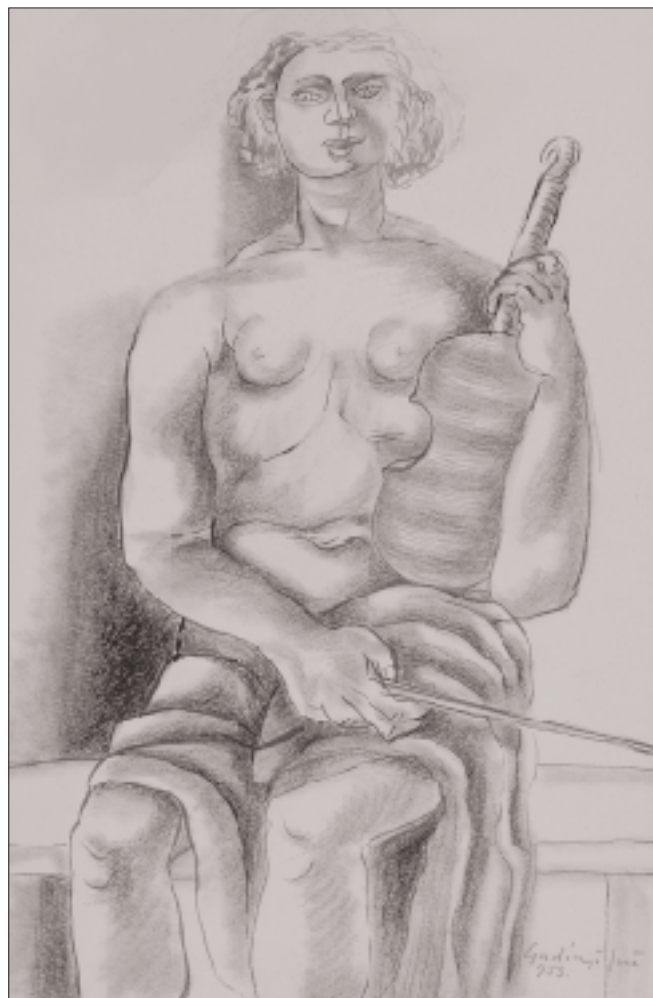
*Dombos táj kukoricával – 1949 körül – olaj, karton,
30 x 43 cm*

nek tökéletes példája. Mintha 1927-ben vallott művészeti nézetei, – „...a mi végtelenségünk bekapcsolódik a világ végtelenségébe” – teljesedtek volna be. Az ijesztő méretűvé növelt szürreális vízióvá alakult kukoricarostok uralkodnak a mögöttes tájon, házakon, megfordítva ezáltal a természet valóságos relációit. A képi feszültséget továbbfokozza a „ritmikus kolorit és a konstruktív képszerkesztés” ellentétes viszonya.⁹ Ugyanakkor az 1948-49-es év során készült karakteres konstruktív, kubisztikus csendéletek, tájképek sora, melyek a színes, dekoratív csendéletek folytatásait jelentik, hozzájárultak Gadányi organikus festészetének kialakításához. A műfaji átjárhatóság, a csendélet és táj együtt szerepeltetése jellemzi ezeket a műveket. A csendélet kellékei a tájban, a kinn és a benn (Interieur-extérieur 1949) szimultán ábrázolása, éppúgy a makro- és mikrokozmosz egymásra hatásának felel meg. Az ötvenes években visszafogottabb színezésben, puhább körvonalakban tovább készültek ezek a kubista-szürrealista kompozíciók. Gadányi művészetében mindvégig megőrizte a kubizmus emlékét, többek között mesterségesen alakított tájkivágatai is ezt bizonyítják. Picasso mindig megújuló, a formai kategorizálásnak ellenálló művészete példaértékű lehetett számára. Nemcsak művészi magatartásában, de formailag is hatott rá. A kubista szürrealista csendéleti-tájak mellett az ötvenes években festett tengerparton merengő, távolba révedő súlyos női alakok, múzsák, klasszikus szépségű lovak,

időtlenségükben Picasso neoklasszicizáló világát elevenítik fel. Az a képesség, mely egy időben történő több egyéni stílus kialakítását teszi lehetővé, az önisméltéstől, kiüresedéstől óvja meg a művészt. Gadányi rendelkezett ezzel a szintetizáló képességgel.

A korszak egyik főművének a Vegetáció című képét tarthatjuk, mely Gadányi Jenő rendkívül gazdag és kulturált festői nyelvezetének egyik legszebb példája. A festmény 1948–1957 között készült el, az óriási felületet többretegben, lassan töltötte ki az alkotó. A kép önmagát építette, az ecset önállóan dolgozott. A korlátlan festői szabadság, illetve a kontempláció által a termékenység abszolút szimbólumát alkotta meg a művész.

Kopócsy Anna

Akt hegedűvel – 1953 – szén, diópác, papír, 27 x 18 cm

1 Gadányi Jenő gyűjteményes kiállítása. Bp. 1948. Katalógus. Előszóban idézi Kállai Ernő

2 1959-ben átnézte a szöveget, némileg módosította, de a lényegét változatlanul hagyta. Kézirat. MTA MKI Adattára MDK-C-II-585

3 Körner Éva: Gadányi Jenő. Művészettörténet Értesítő 1960. 4. szám 308.

4 Gadányi Jenő Gondolatok a művészetről. 1935. márc. Kézirat. MTA MKI Adattára MDK-C-II-585

5 Mi az absztrakt művészet? 1938. I. 25. Absztrakt Művészet című kiállítás alkalmából. Tamás Galéria. Kézirat. MTA MKI Adattára MDK-C-II-585

6 Elek Artúr: Gadányi Jenő festményei. Ujság, 1935. máj. 2.

7 A rajzról. 1958. Kézirat MTA MKI Adattára MDK-C-II-585

8 Gadányi műhelyére emlékezve. Tükör, 1975. ápr. 8.

9 György Péter-Pataki Gábor: Az Európai Iskola. Bp. 1990. 83.

Notre Dame – 1927 – akvarell, tus, papír, 28 x 40 cm

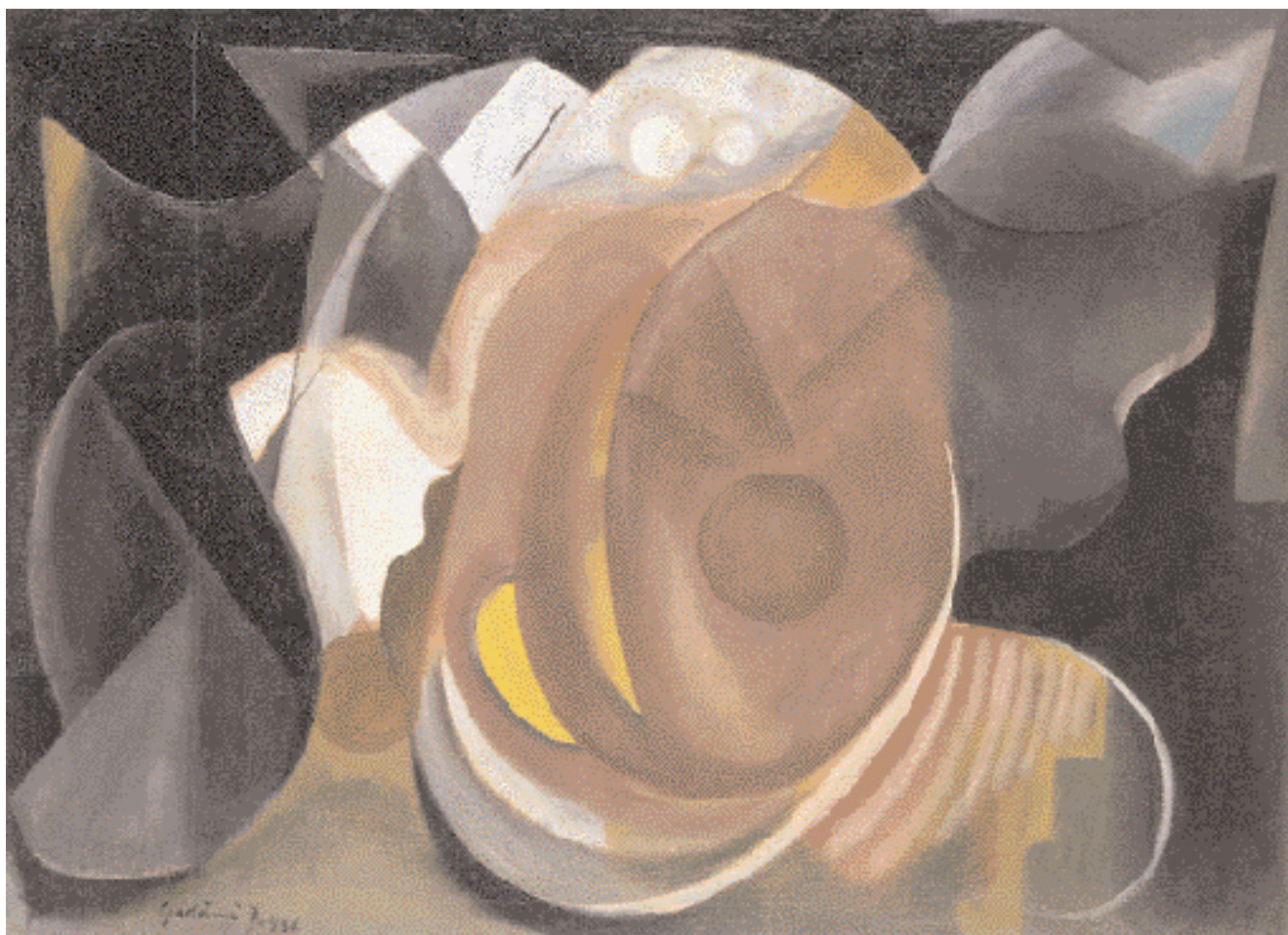
Párizsi kávéház – 1927 – akvarell, ceruza, papír 20 x 32 cm

Kompozíció I. – 1930-as évek, olaj, vászon, 80 x 100 cm

Kompozíció II. – 1936 – olaj, vászon, 70 x 95 cm

Uzsonna – 1955 – olaj, karton, 26 x 32 cm

Csendélet kávédarálóval – 1939 – tempera, papír, 43 x 61,5 cm

Csendélet szilvával, barackkal – 1948 – vegyes technika, papír, 30 x 42 cm

Színes fák – 1949 – vegyes technika, papír, 30 x 42,5 cm

Egyéni és csoportos kiállítások

Gadányi Jenő 1896. március 28-án, Budapesten született. 1920–1923 között a Képzőművészeti Főiskolán Vaszary János növendéke. 1925-ben a KUT második kiállításán díjat kap. 1927-ben Párizsba utazik. Az UME alapító tagja, melynek 1928-as tárlatán a Janina-gyár festészeti díját nyeri el. A két háború között Iparostanonc iskolában tanít. Az Európai Iskola egyik alapító tagja. 1946–1948 között az Iparművészeti Főiskola tanára, ahonnan politikai okok miatt menesztik. 1946–1953 között elszigeteltségben Békásmegyeren dolgozik. Első nyilvános gyűjteményes kiállítására csak 1957-ben az Ernst Múzeumban kerülhet sor. 1960. február 29-én, Budapesten halt meg.

Kiállítások életében:

1920. szeptember: Őszi Tárlat – Nemzeti Szalon
1921. szeptember: Őszi Tárlat – Nemzeti Szalon
1923. március: Országos Képzőművészeti Főiskola Növendékeinek kiállítása – Ernst-Múzeum
1923. június: Magyar Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Országos Szövetsége Kiállítása – Nemzeti Szalon
1925. február: KUT – Nemzeti Szalon
1926. március–április: KUT III. – Ernst-Múzeum
1926. október–november: Őszi kiállítás – Múcsarnok
1927. Magyar Képzőművészeti Kiállítás – Krakkó, Varsó
1927. október: Gyűjteményes kiállítása – Frankfurt/Main, Goldschmidt Galéria
1928. január: UME – Wien, Künstlerbund-Hagen
1928. február: UME – Nemzeti Szalon
1928. május: XVI. Nemzetközi Velencei Képzőművészeti Kiállítás – Velence
1928. október: UME – Stockholm
1928. november: UME – Osló
1929. április–május: Modern Magyar Festők – Tamás Galéria
1929. június: Nemzetközi Képművészeti Kiállítás – Művész Otthon
1929. szeptember: A Modern Magyar Grafika – Tamás Galéria
1930. február: Rafael Viktor és Gadányi Jenő gyűjteményes kiállítása – Tamás Galéria
1930. március–április: 1930. évi Tavasz kiállítás. – Múcsarnok
1930. április: UME – Nemzeti Szalon
1930. október: Önarckép – Tamás Galéria
1931. január: Gyűjteményes kiállítás – Kovács Szalon
1931. február: UME – Nemzeti Szalon
1931. február–március: Tavasz Tárlat – Múcsarnok
1932. január: UME – Tamás Galéria
1932. április–május: Az Új Magyar Művészet Keresztmetszete – Tamás Galéria
1932. november: Modern Művészeti Egyesületek Szindikátusa Kiállítása – Nemzeti Szalon
1933. április: Mai Magyar Festők – Tamás Galéria
1934. április: KUT Fiataljai – Nemzeti Szalon
1934. december: Modern Magyar Grafika – Tamás Galéria
1934. december: KUT – Nemzeti Szalon
1935. április–május Gyűjteményes kiállítás – Tamás Galéria
1935. október: Magyar Akvarellek – Tamás Galéria
1936. február–március: KUT – Nemzeti Szalon
1937. április: KUT – Nemzeti Szalon
1937. november: KUT Jubiláris Kiállítása – Nemzeti Szalon
1938. január: Absztrakt Művészet – Tamás Galéria

1938. október–november: KUT – Nemzeti Szalon
1938. október: Mai Fiatalok – Tamás Galéria
1941. március: Csoportkiállítás – Ernst Múzeum (Almásy-Teleki Éva művészeti intézete) (Barcsay, Dési-Huber, Domanovszky, Gadányi, Ferenczy Béni)
1941. november–december: KUT – Nemzeti Szalon
1942. november: KUT – Nemzeti Szalon
1943. május: Csoportkiállítás – Ernst-Múzeum (Barcsay, Dési-Huber, Domanovszky, Gadányi, gr. Pálffy, Borsos)
1943. október–november: KUT – Nemzeti Szalon
1944. február–március: Új Romantika – Tamás Galéria
1945. május: A Szocialista és Munkás Képzőművészek Tavasz Kiállítása – Művészeti és Kereskedelmi Intézet (Ernst Múzeum)
1945. május: Rózsa Miklós emlékkiállítás – Irodalmi és Művészeti Intézet
1945. július: Fővárosi Képtár kiállítása
1945. július: Az Első Szabad Nemzeti Kiállítás – volt Múcsarnok
1945. augusztus: Képzőművészeti kiállítás – Művészeti és Kereskedelmi Intézet (Ernst Múzeum)
1945. augusztus: A Nemzeti Sportbizottság és a Magyar Képzőművészek Szabadszakszervezete Kiállítása
1945. szeptember–október: A Magyar Képzőművészek Szabadszakszervezete I. Kiállítása – Pécs

Fésülködő (Vénusz) – 1953 – olaj, vászon, 80 x 60 cm

Támaszkodó – 1950 körül – olaj, karton, 43 x 30 cm

1945. október: Szociáldemokrata Párt Képzőművészeinek Társasága és meghívott művészek kiállítása – Ernst Múzeum
1946. március: Az Európai Iskola grafikai és kispasztikai kiállítása – MNDSZ. IV. Kossuth Lajos u. 13.
1946. november–december: Az Európai Iskola csoportkiállítása – Magyar Képzőművészek Szabadszervezete, VI. Andrassy út 69.
1946. december: Csoportkiállítás – Ernst Múzeum (Gadányi, Miháltz, Szalatnyai, Vaszkó E., Földes L., Szandai, Védres)
1947. január: Magyar Művészhetek Reprezentatív Képzőművészeti Kiállítása – Ernst Múzeum
1947. február: Az Európai Iskola I. klinikai képzőművészeti kiállítása – Rusznyák-klinika, VIII. Ludoviceum u. 2.
1947. február: Az Európai Iskola II. klinikai képzőművészeti kiállítása – Horányi-klinika, VIII. Balassa u. 6.
1947. március: Az Európai Iskola III. klinikai képzőművészeti kiállítása – Babics, ill. Germán-klinika, VIII. Üllői út 78/B
1947. április: Gadányi Jenő legújabb grafikai (Európai Iskola kiállításai) – Művészbolt
1947. október: Képzőművészetünk a felszabadulás óta – Fővárosi Képtár
1948. január: A magyar képzőművészet újabb irányai – Nemzeti Szalon
1948. január: Exhibition of Contemporary Arts in Hungary – London
1948. április: Gyűjteményes kiállítás – Ernst Múzeum
1948. április: A Fővárosi Képtár XXXV. kiállítása
1948. április-május: Mi magunk (Európai Iskola csoportkiállítása) – IX. Üllői út 11.

1948. október: Száz Magyar Művész – Fővárosi Képtár
1954. október: Gyűjteményes kiállítás – Esztergom, Magyar-Szovjet Társaság
1955. december: Gyűjteményes kiállítás – Esztergom, Keresztény Múzeum
1956. szeptember: Kertészet a Magyar Művészetben – Múcsarnok
1956. október: 7 művész kiállítása – Esztergom, Keresztény Múzeum
1957. április-június: Tavaszi Tárlat – Múcsarnok
1957. június: Gyűjteményes kiállítás – Ernst Múzeum
1957. Magyar Képzőművészet – Pécs, Janus Pannonius Múzeum
1957. Képzőművészeti kiállítás – Miskolc
1957. szeptember-október: Gyűjteményes kiállítás – Székesfehérvár, István Király Múzeum
1957. november: Gyűjteményes kiállítás – Kaposvár
1958. február-március: Gyűjteményes kiállítás – Pécs, Janus Pannonius Múzeum
1959. május-június: Gyűjteményes kiállítás – Esztergom, Keresztény Múzeum
1959. május: Tavaszi Tárlat – Pécs

Halála után rendezett legfontosabb egyéni kiállításai:

1961. Groupe Saint-Luc Galerie – Párizs
1963. Dürer Terem – Budapest
1964. Keresztény Múzeum – Esztergom
1967. Magyar Nemzeti Galéria – Budapest
1967. Déri Múzeum – Debrecen
1967. József Attila Művelődési Ház – Nyíregyháza
1973. Miskolci Galéria – Miskolc
1975. Szent István Király Múzeum – Székesfehérvár
1978. Balassa Bálint Múzeum – Esztergom
1979. Művelődési Központ – Esztergom
1980. 7. Országos Akvarell Biennálé – Eger
1981. Déri Múzeum – Debrecen
1981. Művelődési Központ – Szentés
1982. Jókai Művelődési Központ – Pápa
1983. Xantus János Múzeum – Győr
1983. Kernstok Terem – Tataháza
1983. Művelődési Központ – Ajka
1984. Múzeum – Dömös
1985. Balassa Bálint Múzeum – Esztergom
1985. Hevesi Sándor Műv. Közp. – Nagykanizsa
1986. Szentendrei Képtár – Szentendre
1986. Budapest Galéria Lajos u. – Budapest
1986. Fészek Galéria – Budapest
1986. Tihanyi Múzeum – Tihany
1988. Börzsöny Múzeum – Szob
1990. Vigadó Galéria – Budapest
1990. Városi Galéria – Pápa
1992. Alkotmánybíróság – Budapest
1992. Kiállítóház – Drégelypalánk
1993. Művelődési Központ – Szentés
1996. Duna Múzeum – Esztergom
1998. Symposion Társaság Klubja – Budapest
1998. Dürer Terem – Gyula
1998. Vay Ádám Kastélymúzeum – Vaja

Műtárgylista

- 1 *Csendélet vázával, almákkal* – 1923 – olaj, vászon, 29 x 40 cm
j.b.f.: Gadányi Jenő 923
- 2 *Magyar falu* – 1926 – vegyes technika, karton, 30 x 43 cm
j.j.l.: Gadányi 926.
- 3 *Anyaság* – 1927 – olaj, vászon, 60 x 80 cm
j.b.l.: Gadányi Jenő 927. Kiállítva: Magyar Nemzeti Galéria – 1967., Győr, Xantus János Múzeum – 1983., Szentendrei Képtár – 1986. Balassa Bálint Múzeum (Esztergom) kölcsönzése
- 4 *Csendélet – 1920-as évek vége* – olaj, karton, 31 x 43 cm
j.j.l.: Gadányi Jenő. Reprodukálva: Kieselbach Gyűjtemény, Budapest, 1996
- 5 *Bois de Boulogne* – 1927 – akvarell, tus, papír, 20 x 31 cm
j.j.l.: Gadányi Jenő Paris 927
- 6 *Galeriés Barbes* – 1927 – akvarell, tus, papír, 20 x 31,5 cm
j.j.l.: Gadányi Jenő Paris
- 7 *Notre Dame* – 1927 – akvarell, tus, papír, 28 x 40 cm
j.b.l.: Gadányi Jenő Paris 1927. Kiállítva: Szentendrei Képtár – 1986
- 8 *Párizsi kávéház* – 1927 – akvarell, ceruza, papír 20 x 32 cm, j.n.
- 9 *Párizsi utca* – 1927 – akvarell, tus, papír 20 x 31 cm
j.b.l.: Gadányi J. Paris 927
- 10 *Park* – 1927 – akvarell, tus, ceruza, papír 20 x 32 cm
j.j.l.: Gadányi Jenő Paris 1927
- 11 *Stilizált táj* – 1929 – tus, papír, 47 x 62 cm
j.j.l.: Gadányi Jenő 929
- 12 *Őnarckép vázával* – 1930 – olaj, vászon, 90 x 66 cm
j.b.l.: Gadányi 930. Kiállítva: Magyar Nemzeti Galéria – 1967., Győr, Xantus János Múzeum – 1983. Reprodukálva: MNG-katalógus – 1976., Életmű fél-árnyékban, Nők Lapja – 1982. június 5., Művészet Gadányi-száma – 1983/3., Xantus János Múzeum katalógusa – 1983., Mezei Ottó: Gadányi emlékkiállítás a Vigadó Galériában, Új Művészet – 1991.
- 13 *Őnarckép* – 1931 – tempera, karton, 34 x 24 cm
j.b.l.: Gadányi Jenő 931. Kiállítva: Magyar Nemzeti Galéria – 1967, Szentendrei Képtár – 1986
- 14 *Kompozíció II.* – 1936 – olaj, vászon, 70 x 95 cm
j.b.l.: Gadányi Jenő 936.
Kiállítva: Székesfehérvár, István Király Múzeum – 1975, Szentendrei Képtár – 1986. Reprodukálva: Xantus János Múzeum katalógusa. Balassa Bálint Múzeum (Esztergom) kölcsönzése
- 15 *Országút* – 1936 – pasztell, ceruza, papír, 22 x 30 cm
j.j.l.: Gadányi Jenő 936. Kiállítva: Szentendrei Képtár – 1986. Reprodukálva: Szentendrei Képtár katalógusa – 1986
- 16 *Drégelypalánki lányok – 1936 körül* – olaj, vászon, 85 x 60 cm
j.b.f.: Gadányi Jenő. Kiállítva: Magyar Nemzeti Galéria – 1965, Miskolci Galéria – 1973, Székesfehérvár, István Király Múzeum – 1975. Balassa Bálint múzeum (Esztergom) kölcsönzése
- 17 *Csendélet kávédarálóval* – 1939 – tempera, papír, 43 x 61,5 cm
j.b.l.: 1939 Gadányi Jenő. Kiállítva: Szentendrei Képtár – 1986
- 18 *Csendélet nyitott könyvvel* – 1939 körül – olaj, vászon, 60 x 74 cm j.n.
- 19 *Mandolin és kesztyű* – 1930-as évek első fele – olaj, vászon, 49 x 58 cm j.b.l.: Gadányi Jenő. Kiállítva: Szentendrei Képtár – 1986
- 20 *Kompozíció I.* – 1930-as évek első fele – olaj, vászon, 80 x 100 cm j. b.l.: Gadányi Jenő 93... Kiállítva: Székesfehérvár, István Király Múzeum – 1975., Győr, Xantus János Múzeum – 1983. Reprodukálva: Művészet Gadányi-szám – 1983/3, Xantus János Múzeum katalógusa – 1983., Mezey Ottó: Gadányi-emlékkiállítás a Vigadó Galériában, Új Művészet – 1991. Balassa Bálint Múzeum (Esztergom) tulajdona.
- 21 *Gyümölcsrendület – 1940* – olaj, vászon, 46 x 59.5 cm
j.b.l.: Gadányi Jenő 1940. Reprodukálva: Modernism, Kieselbach-gyűjtemény II. – Budapest, 1999
- 22 *Romantikus táj – 1940-es évek első fele* – olaj, karton, 43 x 61 cm j.j.l.: Gadányi Jenő
- 23 *Csendélet üveggel* – 1947 – olaj, karton, 36 x 48 cm
j.j.l.: Gadányi Jenő 1947. Kiállítva: Magyar Nemzeti Galéria – 1967, Tihanyi Múzeum – 1968
- 24 *Konstruktív csendélet* – 1947 – olaj, karton, 43 x 61 cm
j.j.l.: Gadányi 1947
- 25 *Csendélet szilvával, barackkal* – 1948 – vegyes technika, papír, 30 x 42 cm
j.b.l.: Gadányi Jenő 948
- 26 *Fekete csendélet* – 1948 – olaj, papír, 30,5 x 43 cm
j.j.l.: Gadányi Jenő 948. Kiállítva: Ernst Múzeum – 1957. Reprodukálva: Modernism, Kieselbach-gyűjtemény II – Budapest, 1999
- 27 *Interieur-exterieur* – 1949 – olaj, vászon, 30,5 x 43 cm
j.j.l.: Gadányi Jenő 949. Kiállítva: Magyar Nemzeti Galéria – 1967.

Női fej gyönggyel – 1954 – olaj, karton, 42 x 30 cm

- 28 *Színes fák – 1949* – vegyes technika, papír, 30 x 42,5 cm
j.b.l.: Gadányi Jenő 949
- 29 *Dombos táj kukoricással – 1949 körül* – olaj, karton, 30 x 43 cm, j.n. Kiállítva: Magyar Nemzeti Galéria – 1967, Szentendrei Képtár – 1986
- 30 *Kompozíció lókoponyával – 1948 körül* – olaj, karton, 32 x 45 cm
j.j.l.: Gadányi Jenő
- 31 *Békásmegyeri táj I. – 1940-es évek vége* – pasztell, karton, 60 x 85 cm
j.b.l.: Gadányi Jenő
- 32 *Csendélet körtékkel – 1940-es évek* – olaj, karton, 29 x 43 cm, j.n.
- 33 *Fák vízparton – 1940-es évek első fele* – olaj, karton, 43 x 61 cm
j.b.l.: Gadányi Jenő
- 34 *Csendélet gyümölcsökkel – 1940-es évek* – olaj, vászon, 49 x 69 cm
j.b.l.: Gadányi Jenő
- 35 *Szikrázó fényben – 1940-es évek első fele* – olaj, karton, 43 x 61 cm, j.n. Kiállítva: Szentendrei Képtár – 1986.
- 36 *Vegetáció – 1948–1957* – olaj, vászon, 100 x 120 cm
j.j.l.: Gadányi Jenő 1948–57. Kiállítva: Ernst Múzeum – 1957, Magyar Nemzeti Galéria – 1967, Miskolci Galéria – 1973, Székesfehérvár, István Király Múzeum – 1975., Győr, Xantus János Múzeum – 1983. Balassa Bálint Múzeum (Esztergom) kölcsönzése
- 37 *Emberpár korsóval – 1950* – olaj, vászon, 96 x 72 cm
j.b.l.: Gadányi Jenő 1950. Kiállítva: Magyar Nemzeti Galéria – 1967., Győr, Xantus János Múzeum – 1983., Szentendrei Képtár – 1986. Reprodukálva: Rácz István: Gadányi Jenő – Corvina 1965, Művészet, Gadányi-szám – 1983/3.
- 38 *Almaevő – 1950* – akvarell, szén, pasztell, papír, 31 x 21,5 cm
j.b.l.: Gadányi Jenő 950
- 39 *Fák X. – 1950* – kréta, papír, 30 x 43 cm
j.b.l.: Gadányi Jenő 950. Kiállítva: Dürer terem – 1963, Szentendrei Képtár – 1986
- 40 *Kendős nő gyümölcscsel – 1950 körül* – olaj, vászon, 56 x 66 cm.
j.j.l.: Gadányi Jenő. Kiállítva: Szentendrei Képtár – 1986
- 41 *Női fej I. – 1950-es évek első fele* – olaj, papír, kollázs, 21 x 30 cm
j.b.l.: Gadányi Jenő. Kiállítva: Székesfehérvár, István Király Múzeum – 1975.
- 42 *Támaszkodó – 1950 körül* – olaj, karton, 43 x 30 cm, j.n. Kiállítva: Magyar Nemzeti Galéria – 1967, Tihanyi Múzeum – 1968, Szentendrei Képtár – 1986
- 43 *Békásmegyeri táj II. – 1951* – vegyes technika, karton, 26 x 32 cm
j.j.l.: Gadányi Jenő 951
- 44 *Táj Békásmegyeren – 1951* – vegyes technika, karton, 48 x 62 cm
j.b.l.: Gadányi Jenő 951. Kiállítva: Magyar Nemzeti Galéria – 1967, Székesfehérvár, István Király Múzeum – 1975
- 45 *Csendélet virágokkal, palettával – 1952* – olaj, vászon, 80 x 100 cm
j.j.l.: Gadányi J 952. Kiállítva: Ernst Múzeum – 1957., Győr, Xantus János Múzeum – 1983., Szentendrei Képtár – 1986. Reprodukálva: Életmű fél-árnyékban, Nők Lapja, 1982. június 5.
- 46 *Fésülködő (Vénusz) – 1953* – olaj, vászon, 80 x 60 cm
j.b.l.: Gadányi Jenő 953. Kiállítva: XX. századi magyar művészet Dévényi Iván gyűjteményéből, Kassák Múzeum – 1993. Reprodukálva: Rácz István: Gadányi Jenő – Corvina 1965, Mucsi András: Gadányi Jenő és Esztergom, MNG évkönyve – 1991
- 47 *Akt hegedűvel – 1953* – szén, diópác, papír, 27 x 18 cm
j.j.l.: Gadányi Jenő 953
- 48 *Pöttös ruhás gyermek – 1953* – akvarell, ceruza, papír, 31 x 21,5 cm
j.j.l.: Gadányi Jenő 953
- 49 *Női fej gyönggyel – 1954* – olaj, karton, 42 x 30 cm
j.b.l.: Gadányi Jenő 954. Kiállítva: Tihanyi Múzeum – 1986
- 50 *Nő fekete kakassal – 1955* – olaj, vászon, 78 x 58 cm
j.b.l.: Gadányi Jenő 1955. Kiállítva: Ernst Múzeum, 1957, Székesfehérvár, István Király Múzeum – 1975., Szentendrei Képtár – 1986. Reprodukálva: Rácz István: Gadányi Jenő – Corvina 1965, Szentendrei Képtár katalógusa – 1986
- 51 *Uzsonna – 1955* – olaj, karton, 26 x 32 cm
j.j.l.: 955 Gadányi Jenő.
- 52 *Halvány színek III. – 1955* – akvarell, ceruza, 26 x 37 cm
j.b.l.: Gadányi Jenő 1955. Kiállítva: Szentendrei Képtár – 1986
- 53 *Kertrészlet székekkel – 1955* – akvarell, tus, 19 x 24 cm
j.b.l.: Gadányi Jenő 1955
- 54 *Rózsaszín táj – 1955* – akvarell, tus, 24 x 32 cm
j.j.l.: Gadányi Jenő 1955
- 55 *Esti harmónia – 1955 körül* – olaj, karton, 30 x 43 cm, j.n. Reprodukálva: Rácz István: Gadányi Jenő – Corvina 1965
- 56 *Tojásdad fa – 1956* – tempera, karton, 21 x 30 cm
j.j.l.: Gadányi Jenő 956
- 57 *Kék-sárga táj – 1956* – akvarell, tus, 19 x 24 cm
j.j.l.: Gadányi Jenő 956 VI.
- 58 *Konstrukció – 1959* – olaj, karton, 60 x 80 cm
j.b.l.: Gadányi Jenő 1959. Kiállítva: Székesfehérvár, István Király Múzeum – 1975., Győr, Xantus János Múzeum – 1983.
- 59 *Ciprusok – 1950-es évek eleje* – olaj, karton, 50,5 x 66,5 cm j.n.
- 60 *Merengő – 1950-es évek* – olaj, vászon, 100 x 120 cm
j.b.l.: Gadányi Jenő
- 61 *Kukorica – 1950-es évek eleje* – vegyes technika, vászon, 42 x 62 cm j.b.l.: Gadányi Jenő

Merítés a KUT-ból IV.

GADÁNYI JENŐ

festőművész emlékkiállítása
2000. május 11-től június 10-ig

A kiállítás anyagát válogatta, a katalógust szerkesztette:

Kopócsy Anna és Haas János

Rendezte: Rainer Péter, a Gadányi Jenő Alapítvány elnöke,
és Mayer Róbert

Fotók: Mester Tibor

Grafikai tervezés: Székelyhidi Ilona – GRAF-ICA Bt.

Nyomdai kivitelezés: Porszinter Nyomda, Budapest

Ezúton köszönjük Gadányi Jenő családjának, az esztergomi Balassa Bálint Múzeumnak és a magángyűjtőknek, hogy a művek kölcsönzésével a kiállítás megrendezését lehetővé tették.

Köszönetet mondunk a Raiffeisen Bank Rt. támogatásáért.

Borító 1. oldalán:

Önarckép vázával – 1930 – olaj, vászon, 90 x 66 cm

Borító 2. oldalán:

Galleries Barbes – 1927 – akvarell, tus, papír, 20 x 31,5 cm

Anyaság – 1927 – olaj, vászon, 60 x 80 cm

Borító 3. oldalán:

Kukorica – 1950-es évek eleje – vegyes technika,
vászon, 42 x 62 cm

Vegetáció II. – 1948–1957 – olaj, vászon, 100 x 120 cm

Borító 4. oldalán:

Nő fekete kakassal – 1955 – olaj, vászon, 78 x 58 cm

HAAS
GALENAS

1055 Budapest, Falk Miksa u. 13. magasföldszint 2.
Telefon: 332-3253 Telefax: 329-1537 Mobil: 06-20-9685-556

H-1055 Budapest, Falk Miksa Str. 13., ground-floor 2.
Phone: (36-1) 332-3253 Fax: (36-1) 329-1537 Mobile: (36-20) 9685-556